

Phẩm 37: THUYẾT GIẢNG VỀ TƯỚNG BÁT-NHÃ (1)

Lúc bấy giờ, do thần lực của Phật nên ở trong thế giới ba lần ngàn này, có các chúng trời Tứ đại vương, trời Ba mươi ba, trời Dạ-ma, trời Đổ-sử-đa, trời Lạc biến hóa, trời Tha hóa tự tại, trời Phạm chúng, trời Phạm phụ, trời Phạm hội, trời Thiểu quang, trời Vô lượng quang, trời Cực quang tịnh, trời Tịnh, trời Thiểu tịnh, trời Vô lượng tịnh, trời Biến tịnh, trời Quảng, trời Thiểu quảng, trời Vô lượng quảng, trời Quảng quả, trời Vô phiền, trời Vô nhiệt, trời Thiện hiện, trời Thiện kiến, trời Sắc cứu cánh, các vị trời ấy đều dùng bột hương chiên-đàn vi diệu của cõi trời, từ xa tung rải cúng dường Đức Phật, rồi đi đến chỗ Phật, đánh lễ sát chân, lui đứng qua một bên.

Khi ấy, chủ cõi trời Tứ thiên vương là Thiên đế Thích, chủ cõi Sách-ha (Ta-bà) là trời Đại phạm thiên vương, trời Cực quang tịnh, trời Biến tịnh, trời Quảng quả và trời Tịnh cư... do thần lực khéo nhớ nghĩ của Phật nên đều trông thấy ngàn vị Phật ở mười phương tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa, nghĩa phẩm danh dự đều tự như nhau. Nơi ấy, các Bí-sô thượng thủ thỉnh Phật nói Bát-nhã ba-la-mật-đa đều có tên là Thiện Hiện, các vị đứng đầu Thiên chúng, nêu hỏi về Bát-nhã ba-la-mật-đa đều có tên là Đế Thích.

Bấy giờ, Thế Tôn bảo Cụ thọ Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát Di-lặc, khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, cũng ở nơi đây tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế. Trong hiện kiếp này, chư Phật đương lai, cũng ở nơi đây, tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Đại Bồ-tát Di-lặc, khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột sẽ dùng pháp gì và các hành tướng nào để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế?

Phật dạy:

–Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột sẽ dùng sắc chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc chẳng phải mở, chẳng phải có chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng thọ, tưởng, hành, thức chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại, để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng nhãn xứ chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải

chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng sắc xứ chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng thanh hương vị xúc pháp xứ chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng nhãn giới chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng nhĩ giới chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng tỷ giới chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng

hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng thiết giới chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng thân giới chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng ý giới chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng địa giới chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh

lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng thủy, hỏa, phong, không, thức giới chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng vô minh chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử, sầu bi khổ ưu não chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng Bồ thí ba-la-mật-đa chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tĩnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng pháp không bên trong chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh chẳng phải thường, chẳng phải

vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng chân như chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng Thánh đế khổ chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng Thánh đế tập, diệt, đạo chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng bốn Tĩnh lự chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng tám Giải thoát chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng

phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng bốn Niệm trụ chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng pháp môn giải thoát Không chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng mười địa Bồ-tát chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng năm loại mắt chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng sáu phép thần thông chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng mười lực của Phật chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng pháp không quên mất chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng tánh luôn luôn xả chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng trí Nhất thiết chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng

tất cả pháp môn Đà-la-ni chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng tất cả pháp môn Tam-ma-địa chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng quả Dự lưu chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế; sẽ dùng quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng quả vị Độc giác chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ dùng tất cả hạnh Đại Bồ-tát chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật chẳng phải thường, chẳng phải vô thường, chẳng phải lạc, chẳng phải khổ, chẳng phải ngã, chẳng phải vô ngã, chẳng phải tịnh, chẳng phải bất tịnh, chẳng phải tĩnh lặng, chẳng phải chẳng tĩnh lặng, chẳng phải xa lìa, chẳng phải chẳng xa lìa, chẳng phải buộc, chẳng phải mở, chẳng phải có, chẳng phải không, chẳng phải quá khứ, chẳng phải vị lai, chẳng phải hiện tại... để tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế.

Bấy giờ, Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Bạch Thế Tôn, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột là chứng những pháp gì và nói những pháp gì?

Phật dạy:

–Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát Di-lặc khi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, sẽ chứng pháp sắc rất ráo thanh tịnh, nói pháp sắc rất ráo thanh tịnh; chứng pháp thọ, tưởng, hành, thức rất ráo thanh tịnh và nói pháp thọ, tưởng, hành, thức rất ráo thanh tịnh; chứng pháp nhãn xứ rất ráo thanh tịnh và nói pháp nhãn xứ rất ráo thanh tịnh; chứng pháp nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ rất ráo thanh tịnh và nói pháp nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ rất ráo thanh tịnh; chứng pháp sắc xứ rất ráo thanh tịnh và nói pháp sắc xứ rất ráo thanh tịnh; chứng pháp thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ rất ráo thanh tịnh và nói pháp thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ rất ráo thanh tịnh; chứng pháp nhãn giới rất ráo thanh tịnh và nói pháp nhãn giới rất ráo thanh tịnh; chứng pháp sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh và nói pháp sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh; chứng pháp nhĩ giới rất ráo thanh tịnh và nói pháp nhĩ giới rất ráo thanh tịnh; chứng pháp thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh và nói pháp thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh; chứng pháp tỷ giới rất ráo thanh tịnh và nói pháp tỷ giới rất ráo thanh tịnh; chứng pháp hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh và nói pháp hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh; chứng pháp thiệt giới rất ráo thanh tịnh và nói pháp thiệt giới rất ráo thanh tịnh; chứng pháp vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh và nói pháp vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh; chứng pháp thân giới rất ráo thanh tịnh và nói pháp thân giới rất ráo thanh tịnh; chứng pháp xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh và nói pháp xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh; chứng pháp ý giới rất ráo thanh tịnh và nói pháp ý giới rất ráo thanh tịnh; chứng pháp pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh và nói pháp pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra rất ráo thanh tịnh; chứng pháp địa giới rất ráo thanh tịnh và nói pháp địa giới rất ráo thanh tịnh; chứng pháp thủy, hỏa, phong, không, thức giới rất ráo thanh tịnh và nói pháp thủy, hỏa, phong, không, thức giới rất ráo thanh tịnh; chứng pháp vô minh rất ráo thanh tịnh và nói pháp vô minh rất ráo thanh tịnh; chứng pháp hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử, sầu bi khổ ưu não rất ráo thanh tịnh và nói pháp hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử, sầu bi khổ ưu não rất ráo thanh tịnh.

□